

Democràcia a l'Àsia

LARRY PRESSLER

Una de les conclusions del viatge de la secretària d'Estat Condoleezza Rice, a l'Àsia meridional, és que, una altra vegada, els estadistes de Washington volen enviar avions de combat F-16 al Pakistan. És una idea que els volta pel cap, d'ençà del 1990, quan vaig redactar una esmena que va anul·lar un pacte que incloïa la venda de 28 avions. Malauradament, però, aquest cop va de debò.

El Pakistan és un aliat declarat en la guerra contra el terrorisme, i per això li atorguem grans quantitats d'ajut militar. Però els F-16 no tenen res a veure amb la lluita contra Al-Qaida i els talibans. Què és el que està passant, realment? La resposta té a veure amb dues dècades de polítiques equivocades dels EUA envers l'Índia i el Pakistan.

La veritat és que hauríem de mantenir una posició pro-Índia forta. L'Índia és una democràcia amb un lliure mercat i un sistema de drets humans molt desenvolupat. Esdevindria el nostre major baluard contra la Xina a l'Àsia oriental. També té una àmplia minoria musulmana i, en general, és un exemple de tolerància. A més, la balança comercial amb l'Índia és equilibrada, i ens ajuda a mantenir el nostre nivell tecnològic (tingueu present que en aquests moments forme part del consell d'una empresa de programari índia, Infosys Technologies).

El Pakistan, en canvi, és una dictadura corrupta. Les dades que ofereix, pel que fa a violacions de drets humans i intolerància religiosa, són terribles, i sempre se'l denuncia per vendre material nuclear als nostres enemics. Diu que ens ajuda a lluitar contra el terrorisme, però molts experts de les agències d'intel·ligència suggereixen que la major part dels diners que hi esmercem aniran a parar al Govern del general Pervez Musharraf.

És cert que, durant la guerra freda, l'Índia s'alineava sovint al costat de la Unió Soviètica, mentre que el Pakistan ho feia amb els Estats Units. Encara hi ha veterans al Pentàgon que creuen que els n'hem de premiar eternament. Però la guerra freda ja fa temps que s'ha acabat. Hem tornat als pakistanesos el que els devíem, multiplicat per molt.

“L'Índia és una democràcia amb un lliure mercat i un sistema de drets humans molt desenvolupat. Esdevindria el nostre major baluard contra la Xina a l'Àsia oriental. [...] I, en general, és un exemple de tolerància”

De la fi dels setanta fins a mitjan anys noranta, com a membre del Comitè de Relacions Exteriors del Senat, vaig advertir repetidament que el Pakistan enviava materials nuclears a altres nacions. Les administracions, tant les democràtiques com les republicanes, es feien l'orni. Fins i tot enviaven líders de les nostres agències d'intel·ligència a dir que no sabien de què parlava. Doncs bé: tot el que he dit s'ha demostrat amb escreix.

El nostre complex militar i industrial, que domina la política exterior que duem a terme, afavoreix el Pakistan, no només perquè li podem vendre armes sinó també perquè, al Pentàgon, moltes vegades sembla que els agrada més tractar amb dictadures que amb democràcies. Quan un alt oficial del Pentàgon va al Pakistan, amb una única reunió amb un general, ho té tot solucionat. En canvi, si va a l'Índia, ha de parlar amb el primer ministre, després amb el Parlament, amb els tribunals i, Déu ens ajudi, amb la premsa lliure.

Després de la reunió que va mantenir amb els líders pakistanesos, ara fa dues setmanes, Rice va dir que desitjava “una evolució cap a la democràcia, que duria eleccions cap al 2007”. Però ni va demanar ni va rebre cap tipus de garanties perquè hi haja eleccions, respecte als drets humans o llibertat de premsa. Sí que va parlar de la proliferació nuclear, però molt per sobre.

El president Bush també va tenir Musharraf com a convidat a Camp David,

l'any 2003 i, segons sembla, no li va esmentar la possibilitat de democratitzar el país. Tot plegat és una burla del discurs inaugural de Bush el mes de gener, i és un exemple clàssic de l'ajut a un dictador que, tard o d'hora, ens vindrà a buscar.

Necessitem un canvi fonamental de política per al subcontinent. En primer lloc, hauríem de millorar les relacions amb l'Índia. No hauríem de rebutjar completament el Pakistan (el necessitem com a aliat), però tractar l'Índia i el Pakistan de la mateixa manera és un error molt greu. Necessitem parlar obertament i en públic sobre les mancances democràtiques i de drets humans d'aquest país, oferint-los un menor nivell d'ajuda, que serveixi de debò per perseguir terroristes. I no li hauríem de vendre cap F-16.

Hauríem de deixar clar que afavorirem l'Índia en totes les disputes regionals que tinguen lloc. Sense els suports dels Estats Units, el Pakistan es veurà obligat a deixar de banda les seues pretensions sobre la controvertida regió del Caixmir, i deixarà de donar suport als militants musulmans en aquesta regió (els quals, segons els nostres investigadors, tenen algun lligam amb Al-Qaida).

Alliberar-nos de la política poc profitosa que duem a terme amb el Pakistan ens permetria de mirar millor el problema més gran que tenim a la regió: la Xina. Hauríem de fer entendre a Pequín que ajudarem l'Índia a igualar el poder armamentístic de la Xina i que treballarem per a un acord de lliure comerç amb l'Índia, per ajudar-la a contrarestar les pràctiques comercials xineses, on l'estat encara ho domina tot.

L'administració Bush té raó quan afirma que l'expansió de la llibertat i de la democràcia haurien de ser el centre de la política exterior. Però mentre continuem afavorint dictadures com la del Pakistan en comptes de països lliures com l'Índia, el món tindrà raó de no prendre'ns seriosament.

Larry Pressler és exsenador republicà per Dakota del Sud
© The New York Times – EL TEMPS
Traducció: Maite Insa